

**POROČILO INDIVIDUALNO ZBIRANJE
KOMUNALNIH ODPADKOV na območju
KOMUNALE NOVO MESTO**

Komunala
Novo mesto d.o.o.

Vsebina

1. UVOD	3
2. TRENUTNO STANJE	4
3. REZULTATI	6
KS Žabja vas (Mestna občina Novo mesto)	6
Naselje Šentjernej (občina Šentjernej)	7
Vavta vas in Rumanja vas (občina Straža)	7
4. PLAN 2026 in 2027	11
5. STROŠKI RAVNANJA Z ODPADKI	12
6. ZAKLJUČKI	13

1. UVOD

Problematika varstva okolja je po svoji naravi kompleksna, njeno reševanje pa je povezano in usklajeno z aktivno udeležbo različnih in številnih dejavnikov. Je tudi ena izmed ključnih področij, ki vpliva na našo kakovost življenja.

Strateške usmeritve za ravnanje z odpadki obsegajo sklop ukrepov za učinkovito ravnanje z odpadki, s končnim ciljem čim manjšega deleža odlaganja in zmanjšanja nevarnostnega potenciala odloženih odpadkov. Vse napore je potrebno usmeriti v zajem ločeno zbranih frakcij na izvoru. Praksa je pokazala, da ločen zajem odpadkov na izvoru prinese najbolj uporabne frakcije odpadkov. Na območju Komunale Novo mesto ločeno zbiranje frakcij komunalnih odpadkov, kljub dokaj jasni zakonodaji, s katero so predpisane minimalne zahteve za ravnanje s temi odpadki, v nekaterih primerih še vedno ni učinkovito in je daleč pod pričakovanji. Osnovni vzrok za problem nepravilnega odlaganja odpadkov je v malomarnosti ljudi.

Osnovni poudarek ravnanja z odpadki mora biti v prihodnjem kratkoročnem obdobju dan ravnanju s komunalnimi odpadki s pospeševanjem ločenega zbiranja frakcij na izvoru ter povečanjem deleža ponovne uporabe, obdelave in predelave pred odstranjevanjem oz. odlaganjem.

Trenutni sistem zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev na območju Komunale Novo mesto (z izjemo KS Žabja vas, KS Gotna vas in KS Regrča vas (vse Mestna občina Novo mesto), naselja Šentjernej (občina Šentjernej), Rumanje vasi, Vavte vasi, ulice Pod Srobotnikom in ulice Na Žago (vse občina Straža)), temelji na tako imenovanem integralnem sistemu, kar pomeni združitve več gospodinjstev na enem zbirnem oz. prevzemnem mestu, od koder izvajalec javne službe prevzema komunalne odpadke. Trenutna tehnologija zbiranja je prilagojena glede na dostopnost in oddaljenost povzročiteljev odpadkov, upošteva primernost transportnih poti za dovoz in funkcionalni transport komunalnega tovornega vozila.

Naše podjetje si prizadeva izboljševati varstvo okolja. V ta namen je bila v letu 2023 izdelana strategija učinkovitejšega ločevanja komunalnih odpadkov za zmanjševanje količin odloženih odpadkov z ločenim zbiranjem.

2. TRENUTNO STANJE

Individualni način zbiranja komunalnih odpadkov, ki ga nekateri tudi poimenujejo »od vrat do vrat«, in ga je v Sloveniji uspešno uvedlo že večina občin, temelji na individualnem zbiranju komunalnih odpadkov, pri čemer ima vsako gospodinjstvo eno ali več lastnih posod.

Komunala Novo mesto je do sedaj individualni način zbiranja komunalnih odpadkov uvedla v:

- KS Žabja vas (Mestna občina Novo mesto)
 - Postavljenih 146 zabojnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 74 zabojnikov 120 litrov MKO
 - Postavljenih 31 zabojnikov 240 litrov MKO
 - Postavljenih 146 zabojnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 105 zabojnikov 360 litrov EMB
 - Postavljenih 115 zabojnikov 120 litrov BIO
 - Postavljenih 84 zabojnikov 240 litrov BIO

- KS Gotna vas (Mestna občina Novo mesto)
 - Postavljenih 152 zabojnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 154 zabojnikov 120 litrov MKO
 - Postavljen 1 zabojnik 240 litrov MKO
 - Postavljenih 152 zabojnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 155 zabojnikov 360 litrov EMB
 - Postavljenih 96 zabojnikov 120 litrov BIO
 - Postavljenih 96 zabojnikov 240 litrov BIO

- KS Regrča vas (Mestna občina Novo mesto)
 - Postavljenih 172 zabojnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 148 zabojnikov 120 litrov MKO
 - Postavljena 2 zabojnika 240 litrov MKO
 - Postavljen 1 zabojnik 360 litrov MKO
 - Postavljenih 172 zabojnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 151 zabojnikov 360 litrov EMB
 - Postavljenih 26 zabojnikov 120 litrov BIO
 - Postavljenih 39 zabojnikov 240 litrov BIO

- naselje Šentjernej (občina Šentjernej)
 - Postavljenih 204 zabojnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 125 zabojnikov 120 litrov MKO
 - Postavljenih 204 zabojnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 125 zabojnikov 360 litrov EMB
 - Postavljenih 52 zabojnikov 120 litrov BIO
 - Postavljenih 37 zabojnikov 240 litrov BIO

- Vavta vas (občina Straža)
 - Postavljenih 86 zabožnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 18 zabožnikov 120 litrov MKO
 - Postavljena 2 zabožnika 240 litrov MKO
 - Postavljenih 49 zabožnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 57 zabožnikov 360 litrov EMB

- Rumanja vas (občina Straža)
 - Postavljenih 45 zabožnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 17 zabožnikov 120 litrov MKO
 - Postavljen 1 zabožnik 240 litrov MKO
 - Postavljenih 28 zabožnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 35 zabožnikov 360 litrov EMB

- Pod Srobotnikom (občina Straža)
 - Postavljenih 31 zabožnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 19 zabožnikov 120 litrov MKO
 - Postavljenih 30 zabožnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 18 zabožnikov 360 litrov EMB
 - Postavljeni 3 zabožniki 120 litrov BIO
 - Postavljena 2 zabožnika 240 litrov BIO

- Na Źago (občina Straža)
 - Postavljenih 20 zabožnikov 80 litrov MKO
 - Postavljenih 9 zabožnikov 120 litrov MKO
 - Postavljenih 19 zabožnikov 240 litrov EMB
 - Postavljenih 8 zabožnikov 360 litrov EMB
 - Postavljena 2 zabožnika 120 litrov BIO

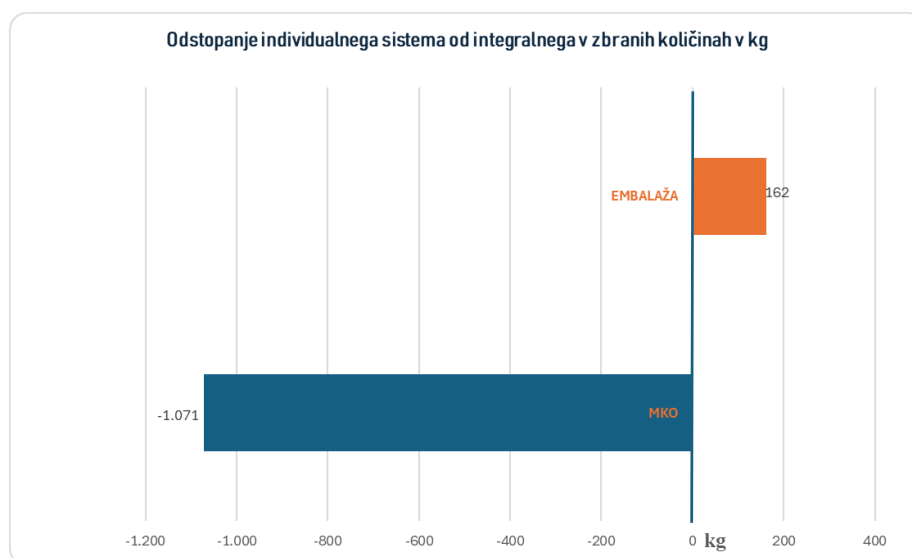
Razlog, za manjši obseg uvedbe individualnega zbiranja komunalnih odpadkov v Mestni občini Novo mesto, je v kadrovske podhranjenosti službe za ravnanje z odpadki. V prihodnjem letu bomo primanjkljaj reševali s podizvajalci.

3. REZULTATI

KS Žabja vas (Mestna občina Novo mesto)

V januarju 2024 smo začeli z individualnim zbiranjem komunalnih odpadkov. V mesecu novembru in decembru 2023 (integralni sistem zbiranja komunalnih odpadkov) smo ločeno tehtali in vodili evidenco ločeno zbranih mešanih komunalnih odpadkov in ločeno zbrane odpadne mešane embalaže. V omenjenem obdobju integralnega sistema (tedenski odvoz tako mešanih komunalnih odpadkov, kot odpadne mešane embalaže) smo povprečno (na dan odvoza) skupaj zbrali 3.551 kg odpadkov, od tega 2.708 kg (**76,3 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 843 kg (23,74 %) odpadne mešane embalaže. V obdobju individualnega zbiranja komunalnih odpadkov (od januarja 2024 do vključno 31.05.2024) smo povprečno (na dan odvoza) skupaj zbrali 2.642 kg odpadkov, od tega 1.637 kg (**62,0 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 1.005 kg (38,04 %) odpadne mešane embalaže.

Rezultati pilotnega projekta prikazujejo, da smo povprečno na vsak dnevni odvoz zbrali 1.071 kg (39,55 %) mešanih komunalnih odpadkov manj ter 162 kg (19,22 %) več odpadne mešane embalaže (graf 1). Skupno smo tako na vsak dnevni odvoz zbrali 909 kg manj mešanih komunalnih odpadkov in odpadne mešane embalaže.

Graf 1: Odstopanje količin zbranih odpadkov na odvoz

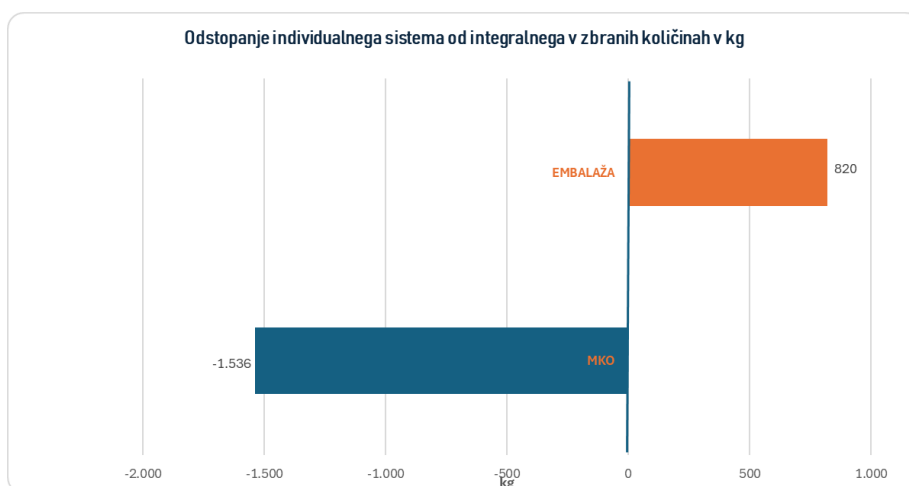
Predvidevamo, da je razlog za manj zbranih odpadkov v tem, da so odpadki ločenih frakcij, ki so bili v obdobju integralnega sistema odvrženi med mešane komunalne odpadke, sedaj odvrženi pravilno med ločene zbrane frakcije na ekoloških otokih (biorazgradljivi odpadki, odpadno steklo in odpadni papir).

Čas pobiranja odpadkov se je z individualnim načinom povečal za 30 %.

Naselje Šentjernej (občina Šentjernej)

V aprilu 2024 smo začeli z individualnim zbiranjem komunalnih odpadkov. V mesecih od januarja do marca (integralni sistem zbiranja komunalnih odpadkov) smo ločeno tehtali in vodili evidenco ločeno zbranih mešanih komunalnih odpadkov in ločeno zbrane odpadne mešane embalaže. V omenjenem obdobju integralnega sistema (odvoz tako mešanih komunalnih odpadkov, kot odpadne mešane embalaže) smo povprečno (mesečno) skupaj zbrali 8.590 kg odpadkov, od tega 6.029 kg (**70,2 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 2.560 kg (29,8 %) odpadne mešane embalaže. V obdobju individualnega zbiranja komunalnih odpadkov (od aprila 2024 do februarja 2025) pa smo povprečno (mesečno) skupaj zbrali 7.873 kg odpadkov, od tega 4.493 kg (**57,1 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 3.380 kg (42,9 %) odpadne mešane embalaže.

Rezultati pilotnega projekta prikazujejo, da smo povprečno mesečno zbrali 1.536 kg (25,5 %) mešanih komunalnih odpadkov manj ter 820 kg (32,0 %) več odpadne mešane embalaže (graf 2).

Graf 2: Odstopanje količin zbranih odpadkov na odvoz

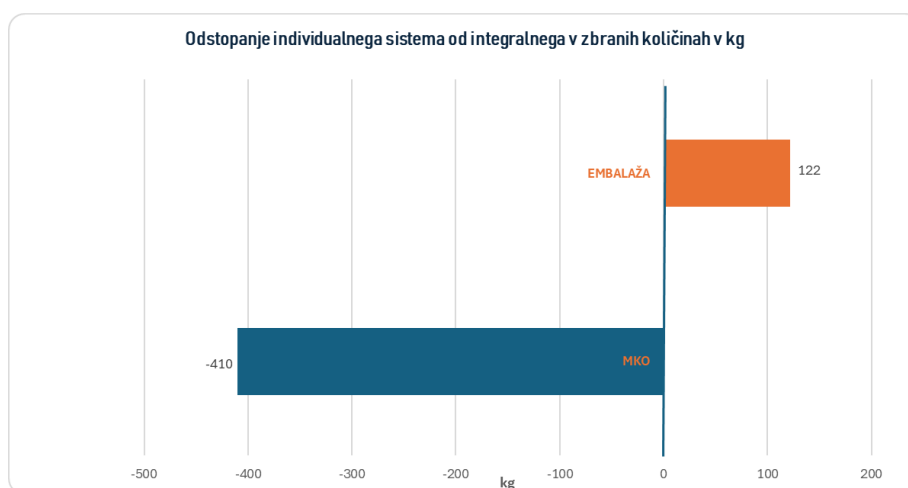
Čas pobiranja odpadkov se je z individualnim načinom povečal za 30 %.

Vavta vas in Rumanja vas (občina Straža)

V juniju 2024 smo začeli z individualnim zbiranjem komunalnih odpadkov v Vavti vasi in Rumanji vasi. V mesecih od februarja do maja (integralni sistem zbiranja komunalnih odpadkov) smo ločeno tehtali in vodili evidenco ločeno zbranih mešanih komunalnih odpadkov in ločeno zbrane odpadne mešane embalaže. V omenjenem obdobju integralnega sistema (odvoz tako mešanih komunalnih odpadkov, kot odpadne mešane embalaže) smo povprečno (mesečno) skupaj zbrali 5.664 kg odpadkov, od tega 4.132 kg (**73,0 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 1.532 kg (27,0 %) odpadne mešane embalaže. V obdobju individualnega zbiranja komunalnih odpadkov (od junija 2024 do vključno aprila 2025) pa smo povprečno (mesečno) skupaj zbrali 5.376 kg

odpadkov, od tega 3.722 kg (**69,2 %**) mešanih komunalnih odpadkov ter 1.654 kg (30,8 %) odpadne mešane embalaže. Glede na rezultate pilotnih projektov v ostalih občinah (Mestna občina Novo mesto in Šentjernej), kjer so se v času izvajanja pilotnega projekta, količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov zmanjšale za 39,5 % (KS Žabja vas, Mestna občina Novo mesto) in 25,5 % (naselje Šentjernej, občina Šentjernej), so se količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov v Vavti vasi in Rumanji vasi zmanjšale za 9,9 %. Razlog za nekoliko manjši odstotek manj zbranih mešanih komunalnih odpadkov, je tudi v tem, da je večina občanov tako Vavte vasi, kot tudi Rumanje vasi v času integralnega načina zbiranja komunalnih odpadkov v občini Straža, že imelo individualni način zbiranja komunalnih odpadkov.

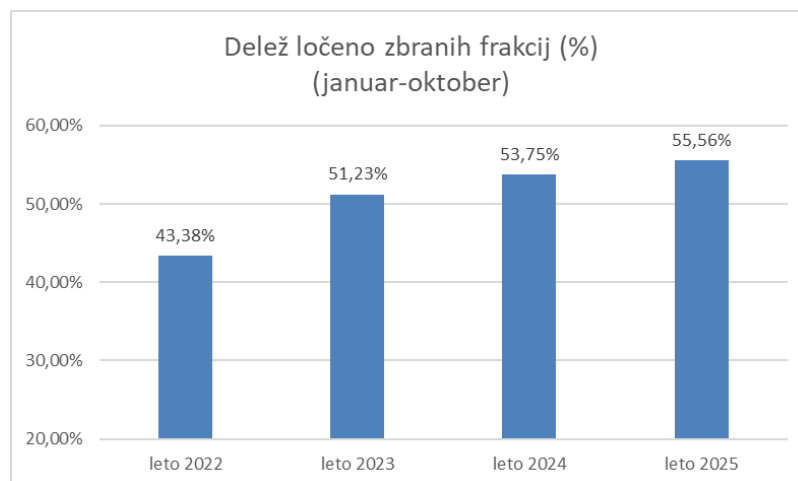
Rezultati pilotnega projekta prikazujejo, da smo povprečno mesečno zbrali 410 kg (11,0 %) mešanih komunalnih odpadkov manj ter 122 kg (8,0 %) več odpadne mešane embalaže (graf 3).

Graf 3: Odstopanje količin zbranih odpadkov na odvoz

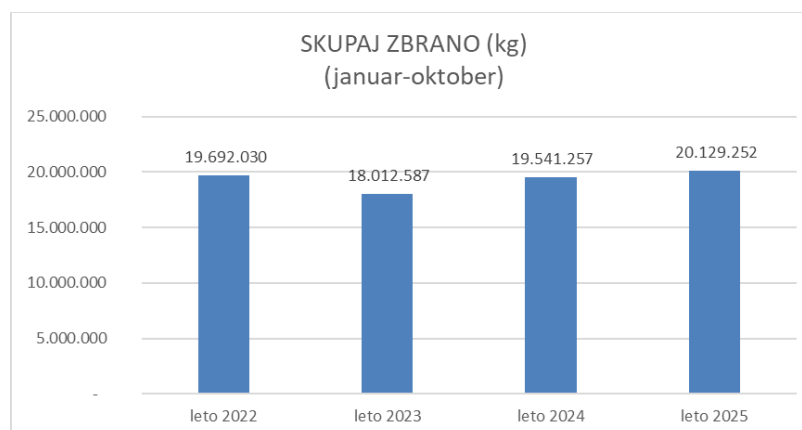
V času izvajanja pilotnih projektov individualnega zbiranja komunalnih odpadkov, smo zaznali, da so odjemna mesta lepše urejena ter da na ekoloških otokih ni bilo zaznati dodatnih količin odpadkov. Ugotovili smo tudi, da je ločevanje odpadkov na eko otokih v večini primerov primernejše (biorazgradljivi odpadki, odpadno steklo ter odpadni papir). Čas pobiranja odpadkov se je z individualnim načinom povečal za 30 %.

Na področju Komunale Novo mesto d. o. o., ki obsega osem občin s 348 naselji in skupaj 68.594 prebivalci, beležimo trend povečevanja komunalnih odpadkov. V letu 2024 je bilo skupaj zbranih 23.394 ton vseh komunalnih odpadkov, kar na prebivalca letno zneso 341 kg komunalnih odpadkov. Od vseh zbranih odpadkov je bilo v letu 2024 ločeno zbranih le 53,8 % (v obdobju januar-oktober 53,75 %), v letu 2023 je bil ta delež 51,4 % (v obdobju januar-oktober 51,23 %), v letu 2022 pa je bil ta delež 47,1 % (v obdobju januar-oktober 43,38 %), kar je glede na zahteve po evropski direktivi premalo. V obdobju januar – oktober 2025 dosegamo 55,56 % ločeno zbranih frakcij komunalnih odpadkov (graf 4).

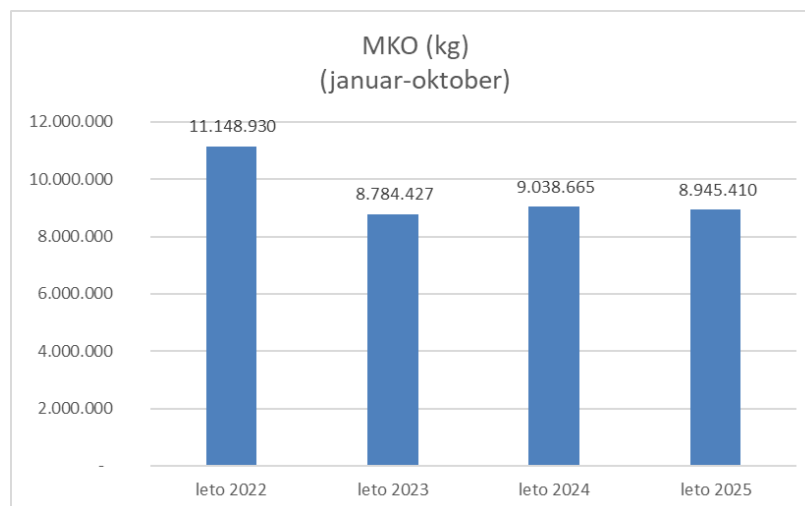
Graf 4: delež ločeno zbranih frakcij po letih (%) (obdobje januar-oktober)

V obdobju januar-oktober letošnjega leta, je bilo skupaj zbranih 20.129 ton vseh komunalnih odpadkov. V enakem obdobju leta 2024 je bilo skupaj zbranih 19.541 ton vseh komunalnih odpadkov, leta 2023 je bilo zbranih 18.013 ton ter 19.692 ton leta 2022, kar prikazuje rast količin nastalih komunalnih odpadkov (graf 5).

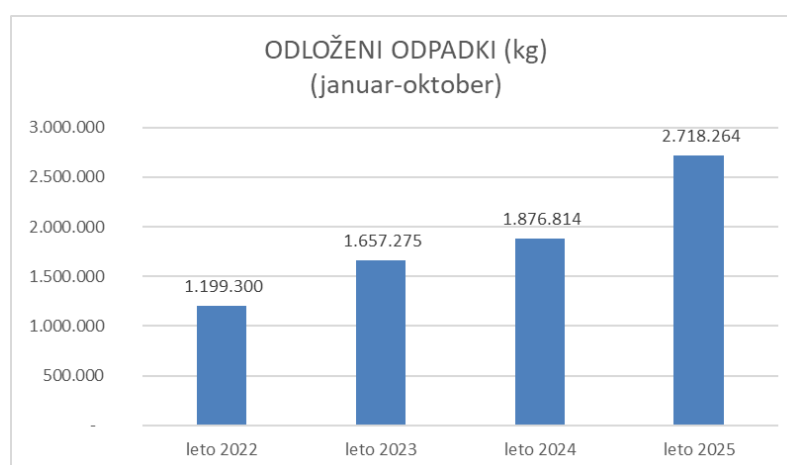
Graf 5: skupaj zbrani odpadki po letih (kg) (obdobje januar-oktober)

Kljub trendu rasti skupaj nastalih in zbranih komunalnih odpadkov, se količine nastalih in zbranih mešanih komunalnih odpadkov (z izjemo leta 2023) manjšajo (graf 6). Razlog za manj nastalih mešanih komunalnih odpadkov je v tem, da uvajamo individualni način zbiranja komunalnih odpadkov ter da uporabnike ozaveščamo o pravilnem ločevanju odpadkov.

Graf 6: skupaj zbrani mešani komunalni odpadki po letih (kg) (obdobje januar-oktober)

Delež odloženih odpadkov se z leti spreminja. Leta 2022 in del leta 2023 je delež odloženih odpadkov po obdelavi znašal 13,6 %, leta 2024 je delež znašal 19,8 %, v letošnjem letu (2025) pa delež odloženih odpadkov po obdelavi znaša kar 40,0 %. Posledice različnih deležev odloženih odpadkov po obdelavi se kažejo v grafu 7. Delež odloženih komunalnih odpadkov po obdelavi je učinek tehnologije podjetja CERO-DBK, na kar Komunala Novo mesto nima vpliva.

Graf 7: skupaj odloženi odpadki po letih (kg) (obdobje januar-oktober)

4. PLAN 2026 in 2027

V prihajajočem obdobju bomo individualni način zbiranja odpadkov uvedli na celotnem območju občin, katere so se odločile za uvedbo omenjenega sistema (Mestna občina Novo mesto, občina Straža, občina Šentjernej in občina Mirna Peč).

Plan nadaljevanja uvajanja individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov:

- 2026 celotno območje Mestne občine Novo mesto
 - o KS Šmihel, KS Drska,
 - o KS Kandija – Grm, KS Majde Šilc, KS Center,
 - o KS Ločna – Mačkovec, KS Mestne njive, KS Bršljin, KS Prečna,
 - o KS Mali Slatnik, KS Stopiče,
 - o KS Brusnice, KS Gabrje, KS Dovž,
 - o KS Podgrad, KS Birčna vas,
 - o KS Uršna sela, KS Otočec,
 - o KS Bučna vas in KS Gorenje Karteljevo
- 2027 celotno območje občine Straža, celotno območje občine Šentjernej ter celotno območje občine Mirna Peč.

Pogoji za učinkovit prehod na individualni sistem zbiranja odpadkov so:

- kadrovska okrepitev (zaposlitev vsaj 2 ekip, predvideno v poslovnem planu za leto 2026)
- nakup dveh specialnih vozil (smetarnika, predvidena dobava v prvi polovici leta 2026)
- sprejeti Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki na območju občine (Šentjernej, Straža, Mirna Peč)
- določitev modela nakupa in financiranja zabojujnikov ter dobava zabojujnikov
 - o za leto 2025 predlagamo financiranje iz proračuna občin
 - o možni modeli financiranja zabojujnikov v prihodnje:
 - sredstva zagotovi občina iz proračuna (najemnina infrastrukture)
 - sredstva zagotovi Komunala Novo mesto (amortizacija javnega podjetja)
 - uporabnik kupi zabojujnik (potrebno določiti v Odloku; enotni zabojujniki)
- korekcija cen zbiranja in odvoza odpadkov v občini Mirna Peč, sicer bo dejavnost po uvedbi individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov izkazovala negativen rezultat.

5. STROŠKI RAVNANJA Z ODPADKI

Skupna cena storitev ravnanja z odpadki je odvisna od cene zbiranja odpadkov (Komunala Novo mesto), cene obdelave odpadkov (CERO-DBK) ter cene odlaganja odpadkov (CeROD).

Stroški ravnanja s komunalnimi odpadki se z leti povečujejo.

Stroški obdelave in odlaganja komunalnih odpadkov

- leto 2022
 - Obdelava: 154,12 EUR / tono
 - Odlaganje: 9,30 EUR / tono

Leta 2022 je bilo po obdelavi odloženih 13,6 % mešanih komunalnih odpadkov.

- leto 2023
 - Obdelava: 154,12 EUR / tono
 - Odlaganje: 9,30 EUR / tono

Leta 2023 je bilo po obdelavi odloženih 13,6 % mešanih komunalnih odpadkov.

- leto 2024
 - Obdelava: 165,70 EUR / tono
 - Odlaganje: 13,72 EUR / tono

Leta 2024 je bilo po obdelavi, odloženih 19,8 % mešanih komunalnih odpadkov.

- leto 2025
 - Obdelava: 145,00 EUR / tono
 - Odlaganje: 16,36 EUR / tono

Leta 2025 je bilo po obdelavi, odloženih 40,0 % mešanih komunalnih odpadkov.

Na delež odloženih komunalnih odpadkov, Komunala Novo mesto nima vpliva.

Komunala Novo mesto se sooča z dvigom cen odpadkov, katere oddaja v nadaljnjo obdelavo:

- Gradbeni odpadki
 - leta 2022, 2023 in 2024
 - 60,00 EUR / tono
 - leta 2025
 - 100,00 EUR / tono
- Kosovni odpadki
 - leta 2022 in 2023
 - 143,00 EUR / tono

- leta 2024
 - 175,00 EUR / tono
- leta 2025
 - 161,36 EUR / tono
- Biorazgradljivi odpadki
 - leta 2022 in 2023
 - 72,00 EUR / tono
 - leta 2024
 - 110,00 EUR / tono
 - leta 2025
 - 120,00 EUR / tono
- Odpadni les
 - leta 2022
 - 30,00 EUR / tono
 - leta 2023
 - 18,00 EUR / tono
 - leta 2024
 - 20,00 EUR / tono
 - leta 2025
 - 45,00 EUR / tono

6. ZAKLJUČKI

Modeli neposrednega individualnega zbiranja odpadkov zagotovo omogočijo doseganje zastavljenih ciljev oz. deležev ločeno zbranih frakcij odpadkov ter zmanjšanje količine odpadkov pred obdelavo, ki se kasneje po obdelavi odložijo na odlagališču nenevarnih odpadkov.

V času uvajanja individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov, smo prišli do zaključka:

- da menjava načina zbiranja in odvoza komunalnih odpadkov iz gospodinjstev vsekakor pozitivno vpliva na učinek ločenega zbiranja komunalnih odpadkov;
- pri tem je pomembno občane ozaveščati o pravilnem ločevanju odpadkov in izvajati kontinuiran redni nadzor nad pravilnim ločevanjem odpadkov;
- z individualnim načinom zbiranja komunalnih odpadkov smo zmanjšali količine mešanih komunalnih odpadkov ter povečali delež ločeno zbranih odpadkov (kot pozitiven učinek se predvsem šteje dejstvo manjših količin mešanih komunalnih odpadkov, saj ti najbolj vplivajo na slab rezultat pri ločenem zbiranju odpadkov ter visokim stroškom obdelave in odlaganja odpadkov. Manjše količine mešanih komunalnih odpadkov pomeni tudi manj

odpadkov za obdelavo in manj odpadkov za odlaganje na odlagališču nenevarnih odpadkov);

- vpliv na zmanjšanje količin mešanih komunalnih odpadkov lahko tudi pripišemo individualni odgovornosti in zavedanju, da je ugotavljanje odgovornosti za kršitve v tem sistemu nadzorovana.

Predvidevamo, da bi lahko z individualnem sistemom zbiranja odpadkov v daljšem časovnem obdobju delež ločeno zbranih odpadkov še povečali.

Kot pozitiven učinek se šteje tudi ugotovljeno dejstvo, da so odjemna mesta lepo urejena, na ekoloških otokih pa ni bilo zaznati dodatnih količin odpadkov. Ugotovili smo tudi, da je ločevanje odpadkov na eko otokih v večini primerov primerno (biorazgradljivi odpadki, odpadno steklo ter odpadni papir).

Potrebno pa je poudariti, da brez nadzora in sprotne komunikacije ne bo vidnih sprememb pri pravilnem oz. učinkovitem ločevanju komunalnih odpadkov ter posledično primernemu deležu ločeno zbranih odpadkov. Manjka kontinuirani nadzor in eventualno kaznovanje kršiteljev (tretja veja oblasti), zato predlagamo uvedbo komunalnega redarstva.

Glede na rezultate individualnega načina zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev, predlagamo, da se individualni sistem zbiranja komunalnih odpadkov iz gospodinjstev razširi na celotno območje Komunala Novo mesto d.o.o.